

PRVI ODJEL
ODLUKA
O DOPUŠTENOSTI

Zahtjev br. 35838/08
by Snježana DELIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel) zasjedajući dana 18. listopada 2010. godine u vijeću u sastavu:

g. Christos Rozakis, *predsjednik*,
gđa. Nina Vajić,
g. Anatoly Kovler,
g. Khanlar Hajiyev,
g. Dean Spielmann,
g. Giorgio Malinverni,
g. George Nicolaou, *suci*,

i g. Søren Nielsen, *tajnik odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen dana 5. svibnja 2008. godine,

uzimajući očitovanje koje je dostavila tužena država i odgovor na očitovanje koje je dostavila podnositeljica zahtjeva,
nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositeljica zahtjeva, gđa. Snježana Delić, hrvatska je državljanica rođena 1964. godine i živi u Splitu. Pred Sudom ju je zastupao g. S. Štimac, odvjetnik iz Splita. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

Podnositeljica zahtjeva je od 1. veljače do 28. lipnja 1996. godine radila kao nastavnica glazbenog odgoja u Osnovnoj školi M. u Splitu. Dobila je otkaz nakon odluke koju je donio ravnatelj škole 14. lipnja 1996. godine.

Dana 23. srpnja 1996. godine podnositeljica zahtjeva podnijela je građansku tužbu Općinskom sudu u Splitu protiv svog bivšeg poslodavca, radi poništenja odluke o otkazu ugovora o radu i tražeći ponovno vraćanje na posao.

Na ročištu održanom 16. svibnja 1997. godine podnositeljica zahtjeva predala je punomoć kojom je opunomoćila g. M.B.-a ("M.B.") koji nije bio odvjetnik, već profesor na istoj školi kao i podnositeljica, da je zastupa u postupku. Punomoć glasi kako slijedi:

“Ja, Snježana Delić, iz Splita, ..., opunomoćujem M.B. da me zastupa u sporu s Osnovnom školom M., Split. ”

Dana 15. travnja 1999. godine Općinski je sud odbio tužbu podnositeljice zahtjeva.

Postupajući po žalbi podnositeljice zahtjeva, Županijski sud u Splitu ukinuo je dana 14. travnja 2000. godine prvostupanjsku presudu i vratio predmet na ponovljeni postupak.

U ponovljenom je postupku Općinski sud u Splitu dana 19. travnja 2001. godine ponovno odbio tužbu podnositeljice zahtjeva.

Postupajući po žalbi podnositeljice zahtjeva Županijski sud u Splitu ponovno je dana 19. travnja 2002. godine ukinuo prvostupanjsku presudu i vratio predmet na ponovljeni postupak.

U ponovljenom je postupku Općinski sud u Splitu dana 27. lipnja 2003. godine po treći puta odbio tužbu podnositeljice zahtjeva.

Dana 19. veljače 2004. godine Županijski sud u Splitu odbio je žalbu podnositeljice zahtjeva i potvrdio prvostupanjsku presudu.

Tijekom prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka, na temelju članka 138., stavka 1. Zakona o parničnom postupku, sudske odluke i drugi dokumenti dostavljani su punomoćniku podnositeljice zahtjeva, a ne njoj osobno. U svim je odlukama bilo navedeno da podnositeljicu zahtjeva zastupa njen "punomoćnik M.B."

Nakon što je primila drugostupanjsku presudu od 19. veljače 2004. godine, podnositeljica zahtjeva je sama sastavila reviziju i predala ju Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Dana 13. lipnja 2006. godine Vrhovni sud je odbio njenu reviziju. U presudi Vrhovnog suda navodi se da je podnositeljicu zahtjeva zastupao "M.B., odvjetnik iz Splita". Na temelju Zakona o parničnom postupku, sve se odluke u nekom predmetu moraju dostaviti putem prvostupanjskog suda. Tako je dana 8. studenog 2006. godine Općinski sud u Splitu dostavio presudu Vrhovnog suda M.B.-u, punomoćniku podnositeljice zahtjeva.

Dana 12. lipnja 2007. godine podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, protiv presude Vrhovnoga suda. U svojoj je ustavnoj tužbi podnositeljica zahtjeva napisala, *inter alia*:

“Tako sam zahtjev za reviziju i ostale predstavke pisala osobno i stavljala moju adresu, Vrhovni sud odgovor šalje [odnosno, presudu od 13. lipnja 2006], profesoru M.B. koji mi odluku dostavlja nakon protoka mnogo vremena zato što me nije htio ražalostiti. Držim da je Vrhovni sud bio dužan odgovoriti osobi koja je poslala [uložila] žalbu [reviziju].”

Dana 3. srpnja 2007. godine Vrhovni sud je po službenoj dužnosti donio odluku kojom je ispravio svoju presudu od 13. lipnja 2006. godine, na način da je točno naveo kako podnositeljica nije pred tim sudom bila zastupana po punomoćniku. Rješenje o ispravku u svom mjerodavnom dijelu glasi kako slijedi:

“Ispravlja se presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske u Zagrebu br. Revr-831/05-2 od 13. lipnja 2006. U uvodnom četvrtom dijelu... riječi „zastupane po M.B., odvjetniku iz Splita“ treba izostaviti.

U preostalom dijelu presuda ostaje neizmjenjena.

Obrazloženje

Dana 13. lipnja 2006. donesena je presuda ovog suda broj Revr-831/05-2, kojom je revizija tužiteljice Snježane Delić odbijena kao neosnovana.

Pogreškom u pisanju je u uvodu presude naznačeno da je tužiteljica zastupana po punomoćniku, M.B., odvjetniku iz Splita.

Tijekom postupka pred nižestupanjskim sudovima, tužiteljicu je zastupao punomoćnik, M.B., koji nije odvjetnik.

Međutim, tužiteljica je osobno uložila reviziju.

Stoga je, bilo neophodno... ispraviti presudu ovog suda u uvodu u četvrtom redu na način da se izostavi naznaka zastupanja tužiteljice.”

Rješenje o ispravku, ali ne i presuda od 13. lipnja 2006. godine, dostavljeno je podnositeljici zahtjeva osobno dana 20. veljače 2008. godine.

Dana 19. ožujka 2008. godine Ustavni je sud utvrdio da je ustavna tužba podnositeljice zahtjeva nedopuštena jer je bila podnesena nakon protoka roka od trideset dana te je dana 8. travnja 2008. godine tu odluku dostavio osobno podnositeljici zahtjeva. Pri tome je presudio da je zakonski rok za podnošenje ustavne tužbe počeo teći na datum kad je presuda Vrhovnoga suda od 13. lipnja 2006. godine dostavljena M.B.-u kao punomoćniku podnositeljice zahtjeva u građanskom postupku koji je okončan tom presudom. Mjerodavni dio rješenja Ustavnog suda glasi kako slijedi:

“Podnositeljica je presudu Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006 primila po punomoćniku M.B., odvjetniku iz Splita, 08. studenog 2006. ... Ustavna tužba je podnijeta 12. lipnja 2007., dakle, nakon protoka roka od 30 dana. Rok za podnošenje Ustavne tužbe u predmetnom [slučaju] istekao je u petak, 08. prosinca 2006.”

Dana 28. travnja 2008. godine podnositeljica zahtjeva poslala je dopis Ustavnom sudu tražeći da ponovno razmotri njen predmet. Svom je dopisu

priložila rješenje Vrhovnog suda o ispravku od 3. srpnja 2007. godine. Podnositeljica zahtjeva je *inter alia napisala*:

“ U mom slučaju, Vrhovni sud je napravio previd od bitnog značaja dostavljajući rješenje [odnosno, presudu od 13. lipnja 2006.] M.B.-u kojeg nazivaju odvjetnikom iz Splita.

Uloga M.B. je [sljedeća]:

Kad sam pokrenula postupak protiv Osnovne škole M. u Splitu, bio je to moj prvi susret sa sudskom raspravom. Kao nezaposlena djevojka nisam mogla ni pomisliti na angažiranje odvjetnika. M.B. je bio dugogodišnji profesor s iskustvom, koji je moj slučaj opisao kao nezapamćen u školskoj praksi, uvjeravajući me da će predmet biti okončan u moju korist.

Nazočio je većini rasprava, a na jednom od ročišta, potpisala sam mu punomoć.

Sve prigovore pisala sam sama i stavljala moje ime i adresu. To sam učinila i sa [podnescima] Vrhovnom sudu.

Unatoč tome, Vrhovni sud dostavio je rješenje [odnosno, presudu od 13. lipnja 2006] M.B.-u. Taj gospodin mi je tajio činjenicu da je dobio rješenje. Zašto, ne znam. Čim sam saznala za rješenje [odnosno, presudu Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006.] obratila sam se Vama [odnosno, uložila Ustavnu tužbu] polažući moju posljednju nadu za pravdu.

Vrhovni sud priznaje [svojim] ispravkom od 03. srpnja 2007. da je rješenje [odnosno, presudu Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006] poslao na krivu adresu.

Stoga, Vam u pravitku dostavljam [odnosno, kopiju ispravka rješenja od 3. srpnja 2007.] i molim Vas da još jednom razmotrite učinjenu mi nepravdu.“

Izgleda da je Ustavni sud dana 20. svibnja 2008. godine zatražio spis predmeta od Općinskog suda u Splitu, koji ga je poslao dana 9. ožujka 2009. godine. Međutim, Ustavni sud nije nikada odgovorio na to pismo.

Vlada tvrdi da je Ustavni sud, nakon što je primio dopis podnositeljice zahtjeva, izvršio uvid u spis i utvrdio kako je dostava revizijske presude Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006. godine M.B.-u bila uredna jer podnositeljica zahtjeva nije nikada opozvala punomoć koju je bila izdala M.B.-u. Štoviše, njemu su kao njenom punomoćniku bile dostavljene sve odluke donesene tijekom građanskog postupka.

B. Mjerodavno domaće pravo

1 Mjerodavno zakonodavstvo

(a) Ustavni Zakon o ustavnom sudu

Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 99/1999 od 29. rujna 1999. godine "Ustavni zakon o Ustavnom sudu"), kako je izmijenjen i dopunjen Izmjenama i dopunama iz 2002. godine (Ustavni zakon o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, („Narodne novine“, br. 29/2002 od 22. ožujka 2002. godine) koji je stupio na snagu 15. ožujka 2002. godine glasi kako slijedi:

Članak 34.

"Ako ovim Ustavnim zakonom nije propisano drukčije Ustavni sud u postupku podredno smisleno primjenjuje odredbe odgovarajućih postupovnih zakona Republike Hrvatske."

Članak 62.

"1 Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

2 Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

3 U stvarima u kojima je dopušten upravni spor, odnosno revizija u parničnom ili izvanparničnom postupku, pravni put je iscrpljen nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima."

Članak 64.

"Ustavna se tužba može podnijeti u roku od 30 dana računajući od dana primitka odluke."

Članak 72.

"Ustavni sud će rješenjem odbaciti ustavnu tužbu ..."

(b) Zakon o parničnom postupku

Mjerodavni dio Zakona o parničnom postupku („Službeni list SFRJ“, br 4/1977, 36/1977 (corrigendum), 36/1980, 69/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990 i 35/1991 i „Narodne novine“, br. 53/1991, 91/1992, 58/1993, 112/1999, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 84/2008 i 123/2008) kako je bio na snazi u mjerodavno vrijeme propisivao je kako slijedi:

Glava pet**PUNOMOĆNICI****Članak 96.**

"Ako stranka u punomoći nije pobliže odredila ovlaštenja punomoćnika, punomoćnik koji nije odvjetnik može, na temelju takve punomoći, obavljati sve radnje u postupku, ali mu je uvijek potrebno izričito ovlaštenje za povlačenje tužbe, za priznanje ili za odricanje od tužbenog zahtjeva, za zaključenje nagodbe, za odricanje ili odustanak od pravnog lijeka i za prenošenje punomoći na drugu osobu te za podnošenje izvanrednih pravnih lijekova."

Glava jedanaest**DOSTAVA DOKUMENATA I RAZGLEDAVANJE SPISA**

Način dostave**Članak 138., stavak 1.**

"Kad stranka ima zakonskog zastupnika odnosno punomoćnika, dostava se obavlja zakonskom zastupniku odnosno punomoćniku, ako u ovom zakonu nije što drugo određeno."

Glava dvadeset i tri

PRESUDA

*Res iudicata***Članak 334., stavak 2.**

"Prema strankama presuda ima učinak tek od dana kad im je dostavljena."

(b) Ovršni zakon

Mjerodavni dio Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 57/1996, 29/1999, 42/2000, 173/2003, 194/2003, 151/2004, 88/2005, 121/2005 i 67/08), kako je bio na snazi u mjerodavno vrijeme propisivao je kako slijedi:

Potvrda o ovršnosti**Članak 33., stavci 2. i 3.**

"(2) Potvrdu o ovršnosti daje sud, odnosno tijelo koje je odlučivalo o tražbini u prvom stupnju.

(3) Potvrdu o ovršnosti za izdavanje koje nisu bili ispunjeni zakonom propisani uvjeti ukinut će rješenjem isti sud, odnosno tijelo, na prijedlog ili po službenoj dužnosti.

2 Mjerodavna praksa

Prema sudskoj praksi Vrhovnog suda (vidi, na primjer, odluku br. Rev-1458/1997-2 od 30. rujna 1997. godine, donesenu u kontekstu građanskog postupka, odluku br. Uzz 2/1998-2 od 9. lipnja 2000. godine donesenu u kontekstu upravnog postupka i odluku br. I-KŽ-905/1995-3 od 13. ožujka 1996. godine i odluku br. IV KŽ 45/1993-5 od 29. srpnja 1993. godine donesenu u kontekstu kaznenog postupka) ako odluka stranci nije uredno dostavljena, rok za podnošenje pravnih lijekova protiv nje ne počinje teći i ta odluka ne može postati pravomoćna (ne može dobiti snagu presuđene stvari - *res iudicata*) u odnosu na tu stranku. U takvim je slučajevima mjerodavan datum kada je stranka kojoj odluka nije bila uredno dostavljena saznala za postojanje odluke (odluka br. Rev 969/01-2 od 23. svibnja 2001.).

Ako takva odluka ipak ima pečat s klauzulom pravomoćnosti (kojim se potvrđuje da je stekla pravnu snagu presuđene stvari - *res iudicata*), stranka kojoj ta odluka nije bila uredno dostavljena može zatražiti da sud koji je presudio u tom predmetu u prvom stupnju ukine klauzulu pravomoćnosti i dostavi tu odluku toj stranci u skladu sa zakonom (vidi, na primjer, presudu Vrhovnoga suda br. Rev 673/-05-2 od 8. veljače 2006. godine). Takav se

zahtjev može podnijeti u svako doba (vidi, na primjer, presudu br. GŽ 1155/96 Županijskog suda u Rijeci od 30. prosinca 1996. godine). Zahtjev za povrat u prijašnje stanje (*restitutio in integrum*) u takvim se slučajevima ne može koristiti jer on pretpostavlja da je stranka propustila rok za poduzimanje postupovne radnje, dok u situaciji u kojoj odluka nikada nije bila uredno dostavljena toj stranci rok za podnošenje pravnog lijeka protiv te odluke nije nikada ni počeo teći i stoga nije ni mogao biti propušten (vidi naprijed citiranu odluku Vrhovnoga suda br. I-KŽ- 905/1995--3 od 13. ožujka 1996. godine). Pravila za ukidanje klauzule ovršnosti predviđena zakonskim propisima koji uređuju ovršni postupak primjenjuju se *mutatis mutandis* i na postupak za ukidanje klauzule pravomoćnosti (vidi, na primjer, odluke Vrhovnog suda br. Gzz-6/1990-2 od 27. lipnja 1990., GŽ 19/1994-2 od 4. listopada 1994., GŽ 14/1994-2 od 13. listopada 1994., Gr1 582/05-2 od 20. prosinca 2005. i GŽ 9/07-2 od 11. listopada 2007.).

PRIGOVORI

1. Podnositeljica zahtjeva prigovara na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije ishodu naprijed navedenog građanskog postupka koji se odnosi na otkaz njenog ugovora o radu, te prigovara da taj postupak nije bio pošten.

2. Također prigovara da nije imala pristup Ustavnom sudu, koji je pogrešno utvrdio da je njena ustavna tužba nepravodobno podnesena.

PRAVO

A. Navodna povreda članka 6., stavka 1. Konvencije zbog nemogućnosti pristupa sudu

Podnositeljica zahtjeva prigovara da je Ustavni sud povrijedio njeno pravo na pristup sudu time što je utvrdio da je njena ustavna tužba bila podnesena nepravodobno, usprkos činjenici što joj odluka koju je pobijala nikada nije bila dostavljena. Pozvala se na članak 6., stavak 1. Konvencije čiji mjerodavni dijelovi glase kako slijedi:

"Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo da sud pravično... ispita njegov slučaj...."

Vlada osporava tu tvrdnju.

1 Tvrdnje stranaka

(a) Vlada

Vlada prvo naglašava da se na temelju članka 138., stavka 1. Zakona o parničnom postupku sudska pismena trebaju dostavljati punomoćniku stranke, ako stanku u tom postupku zastupa punomoćnik. Primjenjivost ove odredbe ne ovisi o tome je li stranka ili punomoćnik sastavio mjerodavni podnesak ili na drugi način to priopćio sudu. U ovome je predmetu podnositeljica zahtjeva dana 16. svibnja 1997. godine izdala punomoć M.B.-u, opunomoćivši ga da ju zastupa u naprijed navedenom građanskom postupku koji se odnosi na otkaz njenog ugovora o radu. S obzirom da nije bilo nikakvih naznaka da bi podnositeljica zahtjeva ikada opozvala punomoć ili o tome obavijestila domaće sudove, Općinski sud u Splitu nastavio je dostavljati odluke M.B.-u, kao njenom punomoćniku, u skladu sa člankom 138., stavkom 1. Zakona o parničnom postupku.

Vlada nadalje primjećuje kako je svaki odnos između stranke i njenog punomoćnika privatno pravni odnos, koji se temelji na povjerljivosti i dobroj vjeri. U ovome je predmetu M.B. propustio na vrijeme obavijestiti podnositeljicu zahtjeva o presudi Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006. godine, te dakle nije postupao u njezinom interesu. Međutim, s obzirom na ugovornu narav njihovoga odnosa, ta je stvar bila strogo između podnositeljice zahtjeva i njenoga punomoćnika. Osim kad vršenje ovlasti danih punomoćniku predstavlja kazneno djelo nadripisarstva, država nema ovlasti umiješati se u takav odnos. Pozivajući se na sudsku praksu Suda (vidi predmete *Tripodi v. Italy*, 22. veljače 1994., Serija A, br. 281B; *Milone v. Italy* (dec.) br. 37477/97, 23. ožujka 1999. i *Ozgur-Karaduman v. Germany* (dec.) br. 4769/02, 26. lipanj 2007.), Vlada tvrdi da se državu ne može smatrati odgovornom za propuste u postupanju punomoćnika u građanskom postupku.

S tim u vezi Vlada nadalje tvrdi da je podnositeljica zahtjeva svjesno dala punomoć osobi koja nije odvjetnik i na taj način prihvatila posljedice koje bi mogle proizaći iz takvog odabira. Osim toga, ako je podnositeljica zahtjeva bila nezadovoljna radom svoga punomoćnika, mogla je opozvati punomoć i angažirati drugoga punomoćnika.

Glede ispravka presude Vrhovnog suda, Vlada primjećuje da je njome samo izbrisana naznaka da je podnositeljicu zahtjeva zastupao punomoćnik u postupku pred Vrhovnim sudom. To međutim nije promijenilo činjenicu da je podnositeljica zahtjeva bila imala punomoćnika u građanskom postupku o kojemu je riječ i da se stoga nastavio primjenjivati članak 138., stavak 1. Zakona o parničnom postupku. Odluka Ustavnog suda kojom je utvrđeno da je ustavna tužba podnositeljice zahtjeva nedopuštena bila je stoga u skladu sa zakonom.

Vlada nadalje tvrdi da, čak i ako pretpostavimo da joj presuda Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006. godine nije bila uredno dostavljena, podnositeljica zahtjeva nikada nije rekla Ustavnom sudu (pa ni Europskom sudu za ljudska prava) kojega je datuma stvarno saznala za tu presudu. Da je to učinila,

Ustavni bi sud bio uzeo taj datum kao datum od kojega je počeo teći zakonski rok od trideset dana za podnošenje ustavne tužbe. U nedostatku takve informacije, Ustavni sud nije mogao drugačije postupiti nego uzeti u obzir datum kada je punomoćnik podnositeljice zahtjeva primio pobijanu presudu Vrhovnoga suda.

U svjetlu naprijed navedenog, Vlada tvrdi da u ovome predmetu nije povrijeđeno pravo podnositeljice zahtjeva na pristup sudu.

(b) Podnositeljica zahtjeva

Podnositeljica zahtjeva prvo primjećuje da je M.B., koji ju je zastupao u građanskom postupku, bio umirovljeni profesor povijesti, a ne odvjetnik. Nakon toga se poziva na članak 96. Zakona o parničnom postupku, prema kojemu punomoćnik koji nije odvjetnik uvijek treba izričito ovlaštenje za podnošenje izvanrednog pravnog lijeka kao što je revizija. S obzirom da ona nije nikada M.B.-u dala konkretno ovlaštenje za podnošenje revizije nego ju je ona podnijela sama, nije bilo moguće smatrati da je M.B. njezin punomoćnik u postupku pred Vrhovnim sudom. Prema tome, zbog toga što podnositeljica zahtjeva nije imala punomoćnika u postupku po reviziji, presuda Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006. godine trebala joj je biti osobno dostavljena. Međutim, iako je Vrhovni sud dana 3. srpnja 2007. godine ispravio tu presudu, nakon što je uvidio da podnositeljicu zahtjeva nije zastupao punomoćnik u postupku pred tim sudom, on joj je dostavio samo odluku o ispravku, ali ne i izvornu presudu. Podnositeljica zahtjeva naglašava da joj presuda od 13. lipnja 2006. godine u stvari nikada nije bila dostavljena.

Podnositeljica zahtjeva nadalje tvrdi da je, čim je došla u posjed presude Vrhovnoga suda od 13. lipnja 2006. godine, podnijela ustavnu tužbu. Po mišljenju podnositeljice zahtjeva, utvrđenje da je njena ustavna tužba nedopuštena kao nepravodobno podnesena, kako je to utvrdio Ustavni sud, predstavlja povredu njenog prava na pristup sudu.

2 Ocjena Suda

Sud primjećuje da podnositeljica zahtjeva u biti prigovara da nije imala pristup Ustavnom sudu jer nikada nije bilo odlučeno o osnovanosti njene ustavne tužbe protiv presude Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006. godine.

Sud nadalje primjećuje da je Vrhovni sud dana 3. srpnja 2007. godine ispravio svoju presudu od 13. lipnja 2006. godine na način da je točno naveo da podnositeljicu zahtjeva nije pred tim sudom zastupao punomoćnik. Isto tako primjećuje da je podnositeljici zahtjeva dostavljena samo odluka o ispravku, ali ne i ispravljena presuda.

S tim u vezi Sud primjećuje da prema hrvatskom pravu presuda nema učinak u odnosu na stranke dok im nije uredno dostavljena. Stoga rokovi za podnošenje izvanrednih pravnih lijekova za njeno pobijanje ne počinju teći do uredne dostave presude. Štoviše, stranka kojoj presuda nije dostavljena u skladu sa zakonom može zatražiti da joj prvostupanjski sud uredno

dostavi tu presudu i, kada je to primjenjivo, da ukine klauzulu pravomoćnosti (kojom se potvrđuje da je presuda stekla pravnu snagu kao *res iudicata*). Slijedi da hrvatski pravni sustav predviđa odgovarajuće zaštitne mehanizme za osobe koje su, kao podnositeljica zahtjeva u ovome predmetu, iako ne svojom krivnjom, spriječene u tome da poštuju zakonske rokove (vidi, *mutatis mutandis*, predmete *Batt v. Austira*, br. 16487/90, odluka Komisije od 8. siječnja 1992. godine; *Hennings v. Germany*, 16. prosinca 1992., Serija A, br. 251A).

Kad je to tako, Sud smatra da je podnositeljica zahtjeva, nakon što je saznala za presudu Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006. godine, mogla podnijeti zahtjev Općinskom sudu u Splitu da joj se osobno dostavi presuda Vrhovnoga suda. Nakon što bi joj ta presuda bila uredno dostavljena, počeo bi teći rok za podnošenje ustavne tužbe protiv nje, i podnositeljica zahtjeva bi bila mogla ponovno podnijeti svoju ustavnu tužbu. Sud smatra da se državu ne može smatrati odgovornom za to što podnositeljica zahtjeva nije podnijela takav zahtjev, a što ona još može učiniti, jer se taj zahtjev može podnijeti u svako doba.

U takvim se okolnostima ne može reći da je podnositeljici zahtjeva bio zanižan pristup Ustavnom sudu (vidi, na primjer i *mutatis mutandis*, naprijed citirani predmet *Hannings v. Germany*, stavke 26-27).

Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35., stavka 3. kao očigledno neosnovan, i da ga treba odbaciti na temelju članka 35., stavka 4. Konvencije.

B. Navodna povreda članka 6., stavka 1. Konvencije zbog nepoštenosti postupka

Podnositeljica zahtjeva nadalje prigovara ishodu naprijed navedenog građanskog postupka, navodeći, također, da je bio nepošten.

Sud upućuje na svoje gornje nalaze glede prigovora podnositeljice zahtjeva koji se odnosi na pristup sudu, prema kojemu podnositeljica zahtjeva još uvijek ima mogućnost podnijeti ustavnu tužbu protiv presude Vrhovnog suda od 13. lipnja 2006. godine i mogućost da tu ustavnu tužbu ispita Ustavni sud. U takvim okolnostima Sud smatra da bi bilo preuranjeno zauzeti stav o biti ovoga prigovora.

Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten kao preuranjen i da ga treba odbaciti na temelju članka 35., stavka 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Søren Nielsen
tajnik

Christos Rozakis
predsjednik